
	УНИВЕРЗИТЕТУ У БАЊОЈ ЛУЦИ ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ		
	Основне студије - први циклус		
	Студијски програм:	ГЕОГРАФИЈА Географски информациони системи	

Назив предмета	БИОГЕОГРАФИЈА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕЦТС бодова
ОГИС23Б	обавезни	II	2+2	5
Наставник	Др Татјана Попов, ванредни професор			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Нема	

Циљеви изучавања предмета:
<p>СТИЦАЊЕ основних и примијењених знања о основним биогеографским појмовима, обрасцима и процесима. Познавање географског распрострањења биљних и животињских врста и њихових заједница, у појединим флористичким и зоогеографским областима, у свијету и у Републици Српској и Босни и Херцеговини, као и законитости које га условљавају. Упознавање са различитим аспектима савремених промјена у биосфери, са њиховим директним и индиректним покретачима и посљедицама које имају на биодиверзитет. Усвајање знања о методама и техникама истраживања у биогеографији, биогеографским моделима и информационом систему за биодиверзитет.</p>

Исходи учења (стечена зања):
<p>Студент ће по завршеном курсу: располагати основним биогеографским појмовима и разумјети основне биогеографске обрасце и процесе; разумјети основне принципе хоризонталног и вертикалног размјештаја биљног и животињског свијета и законитости које га одређују; препознавати одлике флористичких и зоогеографских царстава на Земљи; разумјети биогеографске одлике Републике Српске и Босне и Херцеговине и законитости које их одређују, препознавати директне и индиректне факторе угрожавања биодиверзитета и разумјети њихове посљедице, те бити оспособљен да правилно примјењује методе у биогеографским истраживањима.</p>

Садржај предмета:
<ul style="list-style-type: none"> – Биогеографија као наука – предмет, циљеви и задаци проучавања, историјат развоја. – Ареал – дефиниција, картирање, баријере (границе), типологија, димензије и динамика ареала. – Историјска биогеографија – фитогеографска и зоогеографска историја, центри поријекла и путеви распрострањања врста, улога и значај геолошких и климатских промјена (континентални дрифт, плеистоценска глацијација, савремене климатске промјене) током историјског развоја Земље у формирању данашњег распореда флоре и фауне. – Еколошка биогеографија – екосистем, биотоп, популација, биоценоза, биом, биосфера, еколошки еквиваленти, еколошка валенца, еколошки фактори. – Принципи хоризонталног и вертикалног размјештаја биљног и животињског свијета. – Биоми – Шумски биоми, биоми травњака, пустињски биоми, биом тундре и водени биоми. – Флористичке и зоогеографске области. – Биогеографски региони у Европи. – Биогеографске одлике Републике Српске и Босне и Херцеговине. – Конзервациона биогеографија – угрожени центри биодиверзитета – жаришта биодиверзитета, директни и индиректни покретачи промјена у биосфери, заштита биодиверзитета, заштићена подручја, Natura 2000, Црвена листа IUCN.

- Основне методе истраживања у биогеографији.
- Модели у биогеографским истраживањима – биогеографски модели, биогеохемијски модели, динамички модели глобалне вегетације (DGVMs).
- Информациони систем за биодиверзитет: концепт и дефиниције, компоненте, примјери различитих информационих система за биодиверзитет.
- Таксономске базе података и каталози врста.
- Стандарди за податке о биодиверзитету – врсте података о биодиверзитету, стандарди за податке о биодиверзитету (TDWG), Darwin Core (DwC), приступна шема за податке о биолошким збиркама (ABCD шема), дигитализација података о биодиверзитету, објављивање података о биодиверзитету – Specify softver, Symbiota softverski projekat, BEXIS2, GBIF Обједињени сет издавачких алата (Integrated Publishing Toolkit – IPT), PlutoF, iDigBio), објављивање података о биодиверзитету путем Глобалне платформе за информације о биодиверзитету (GBIF).

Методe наставe и савладавање градива:

Монолошка метода, дијалoшка метода, дискусија, метода анализе, илустрaтивно-демонстрaтивнa методa (мултимедијaлнe презентaцијe), моделовање, теренски рад и др.

Литература:

- Јанковић, М. М., & Атанацковић, С. Б. (1999). *Биогеографија са педологијом*. Географски факултет Универзитета у Београду.
- Попов, Т., & Трбић, Г. (2020). *Практикум из биогеографије*. Завод за уџбенике и наставна средства Источно Ново Сарајево.
- Сох, С. В., Moore, P. D., & Ladle, R. (2016). *Biogeography: An Ecological and Evolutionary Approach* (9th Edition). Wiley-Blackwell.
- Lomolino, M. V., Riddle, B. R., Whittaker, R. J., & Brown, J. H. (2010). *Biogeography* (4th Edition). Sinauer Associates.
- Huggett, R. J. (2004). *Fundamentals of Biogeography* (2nd Edition). Taylor & Francis Group.
- Molles, M. (2008). *Ecology: Concepts and Applications* (4th Edition). McGraw-Hill.
- Hill, D., Fasham, M., Tucker, G., Shewry, M., & Shaw, P. (2005). *Handbook of Biodiversity – Methods Survey, Evaluation and Monitoring*. Cambridge University Press.

Облици провјере знања и оцјењивања:

Облици оцјењивања су предиспитне обавезе – активност у току наставе, семинарски рад (практикум) и два колоквијума – и завршни испит. Провјера знања обавља се писмено (колоквијуми, семинарски рад) и усмено (семинарски рад и завршни испит).

Настава	5	Тестови	20	Семинарски рад	15	Завршни испит	60
----------------	----------	----------------	-----------	-----------------------	-----------	----------------------	-----------

Посебна назнака за предмет:

Нема

Име и презиме наставника који је припремио податке: Др Татјана Попов, ванредни професор